

Intrafood:26
Kortrijk Expo

ECONOMISCHE FACTOREN DIE DE PRIJS VAN GRONDSTOFFEN EN INGREDIËNTEN VOOR DE VOEDINGSINDUSTRIE BEÏNVLOEDEN

Prof. Xavier Gellynck | Dr. Margo Degieter | Dr. Simoun Bayudan | 30-09/01-10-2026

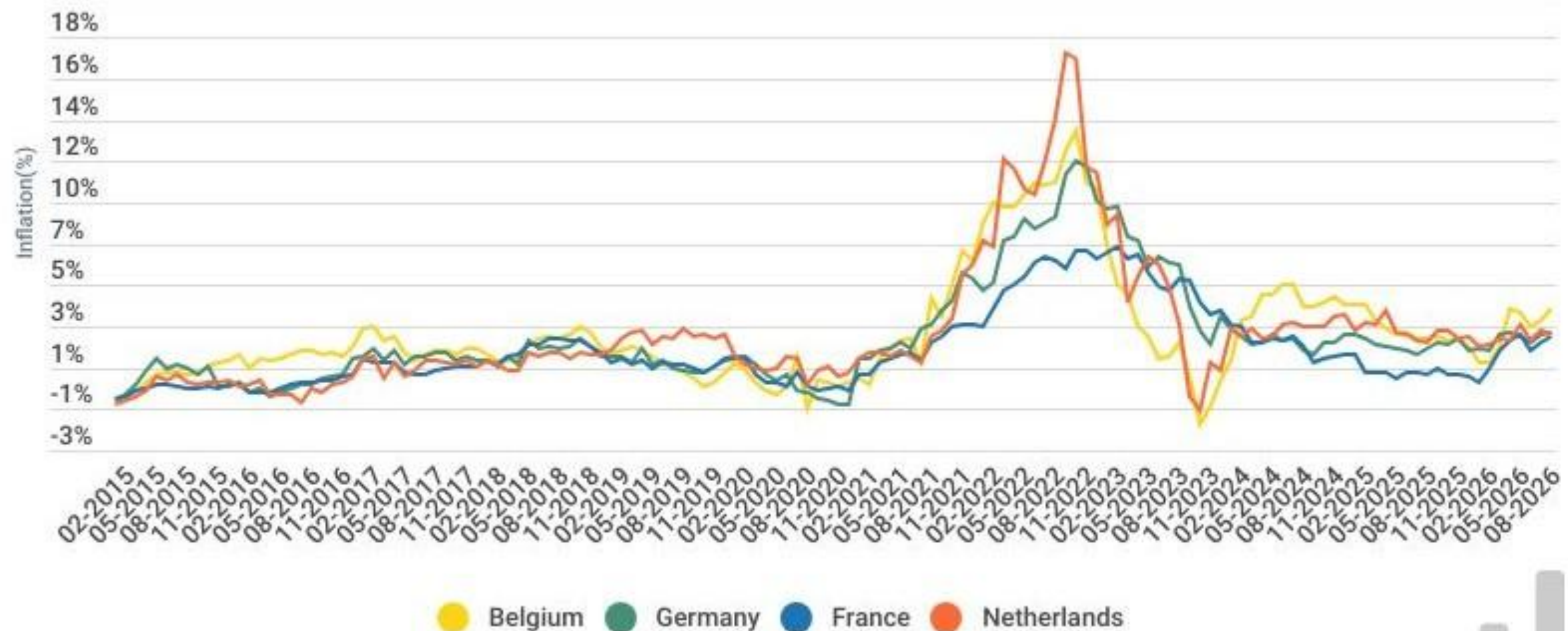
Inhoud

- 1) Inflatie & volatiliteit
- 2) Algemene & productspecifieke oorzaken
- 3) Effecten voor consumenten, bedrijven & beleid
- 4) Way forward: omgaan met volatiliteit

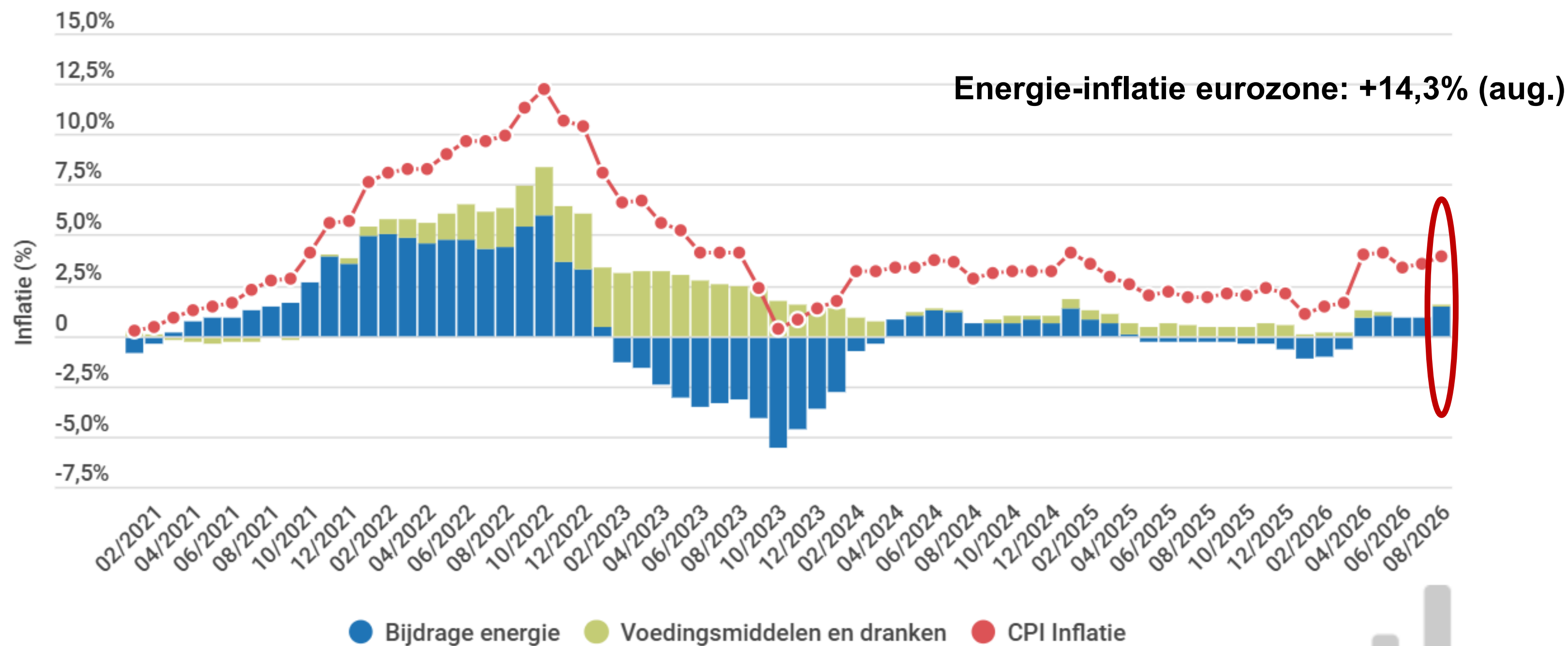

1) INFLATIE & VOLATILITEIT

Inflatie trekt opnieuw aan (HICP, 2015-2026)

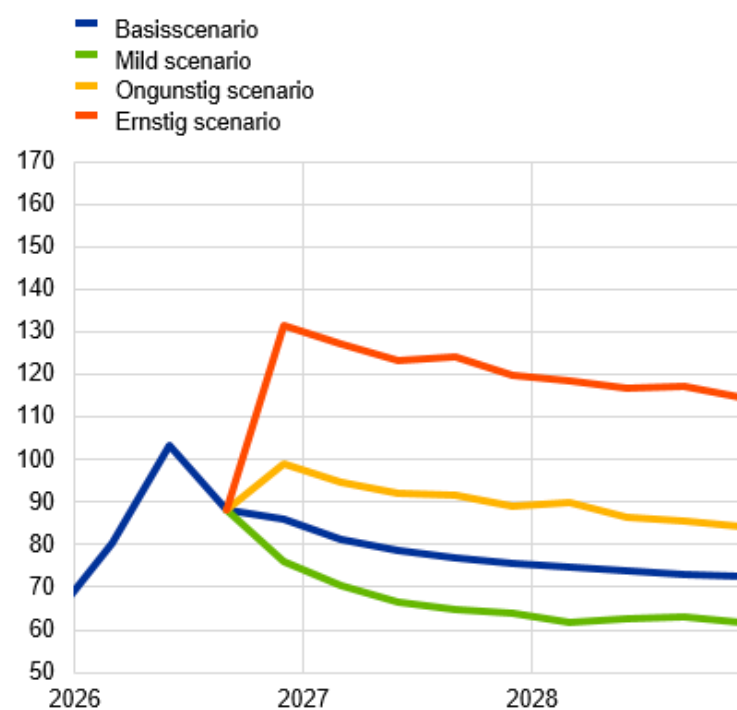

Energie drijft de inflatie opnieuw, voeding (nog) niet

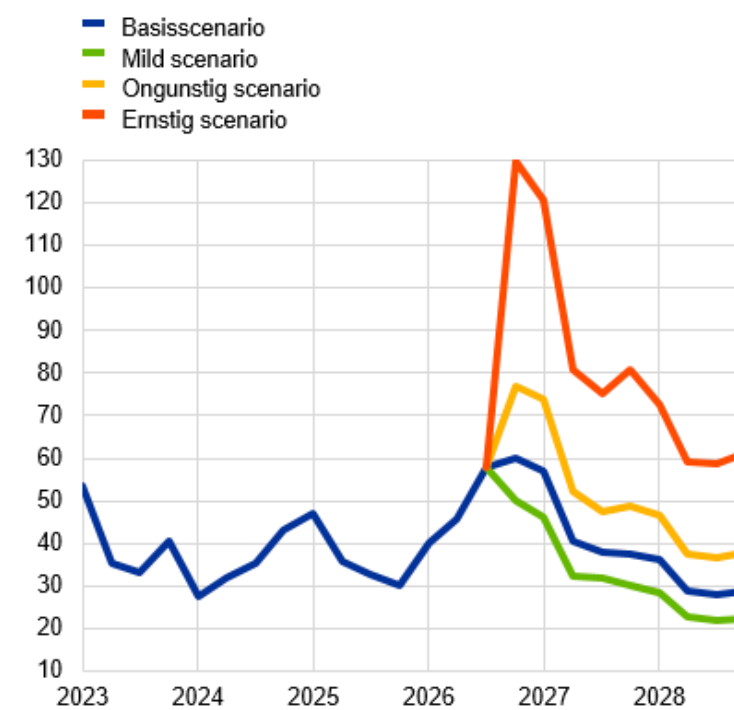

Olie en gas: ECB-scenario's lopen sterk uiteen

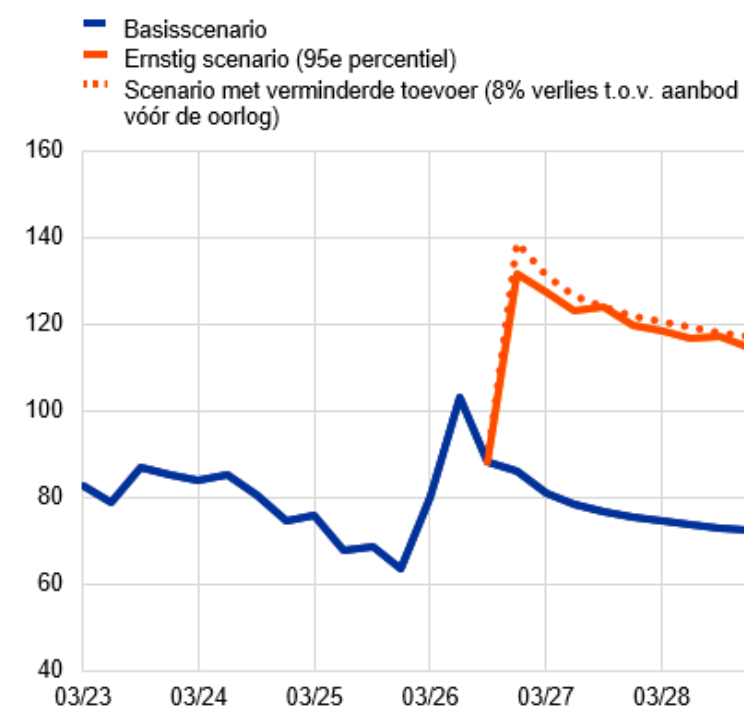
Olieprijzen (USD per vat)

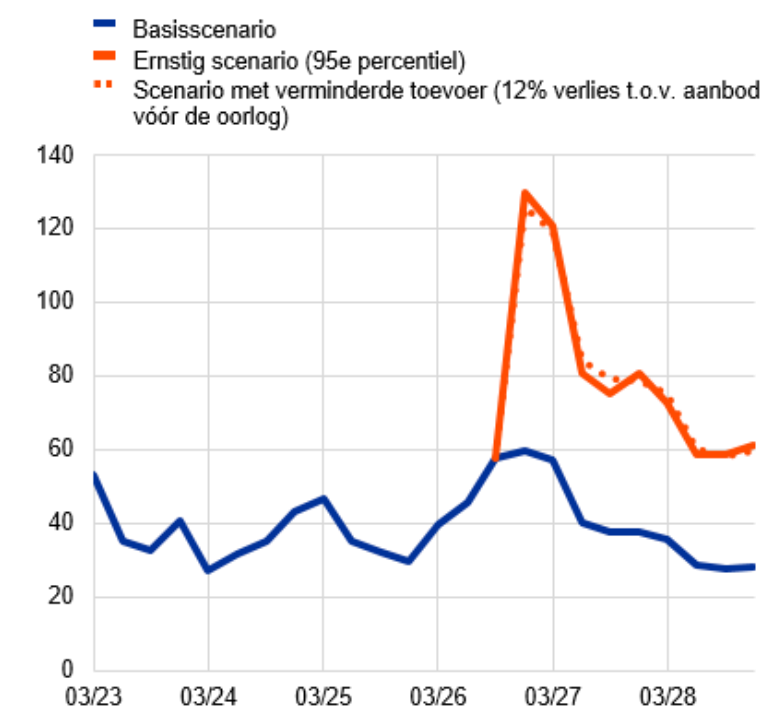
Gasprijzen (EUR per MWh)

Olieprijzen (USD per vat)

Gasprijzen (EUR per MWh)

FAO-index: hoogste sinds 2022

- Internationaal gewogen gemiddelde prijs van 5 commodity groups

Grannen

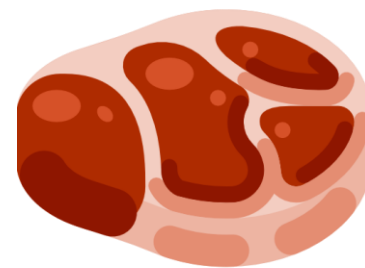
Plantaardige
oliën

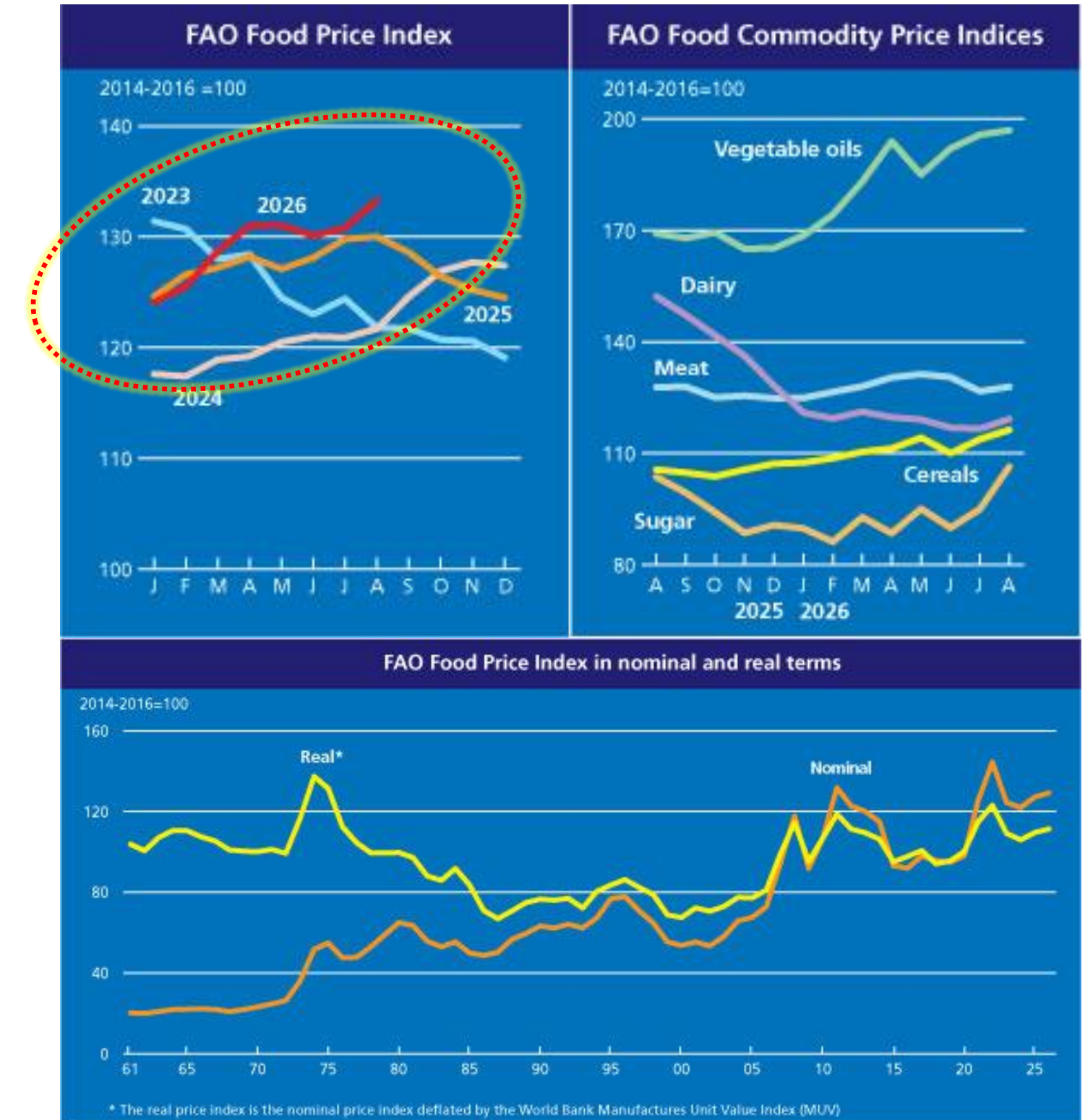
Suiker

Zuivel

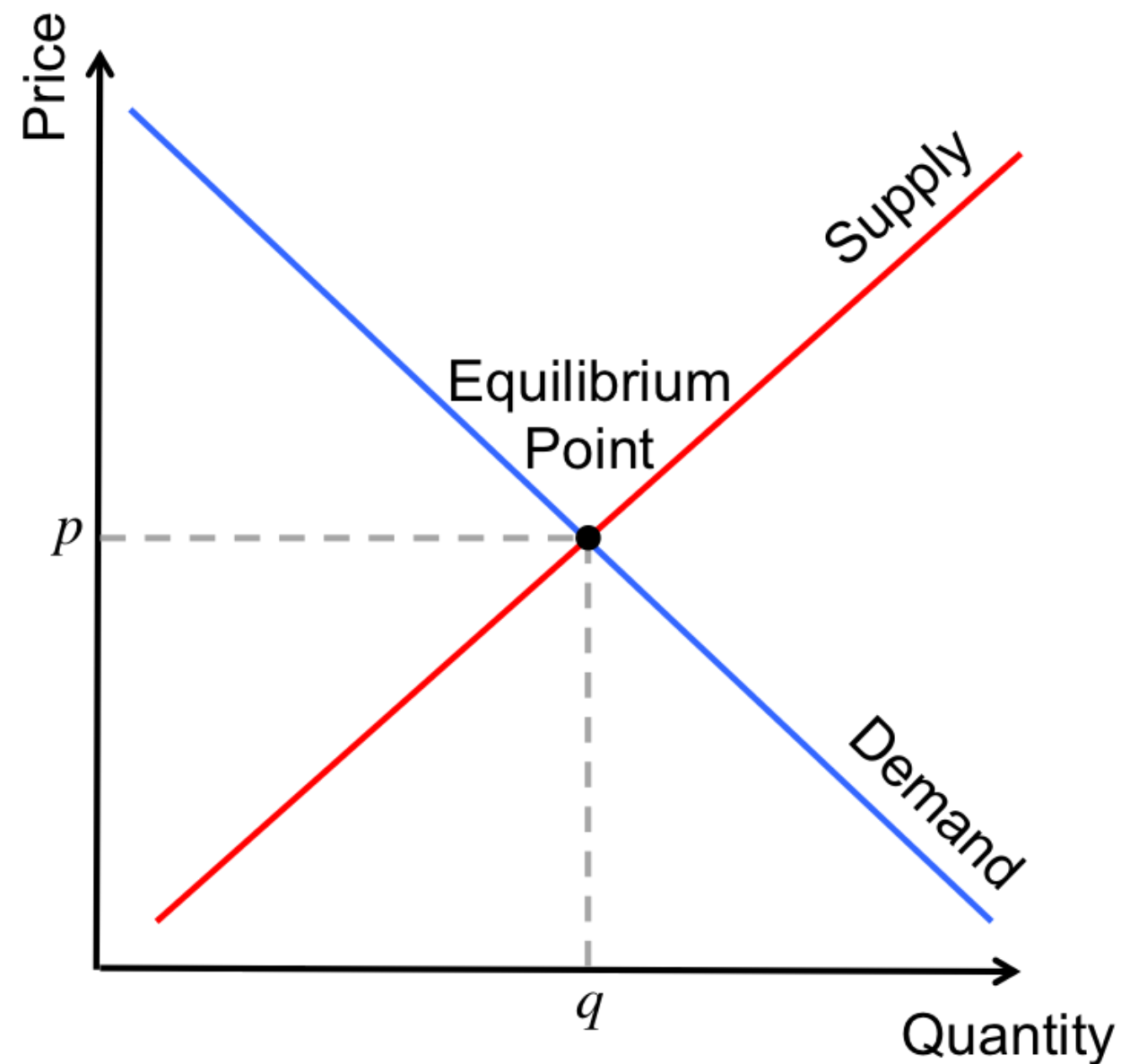
Vlees

2) ALGEMENE & PRODUCTSPECIFIEKE OORZAKEN

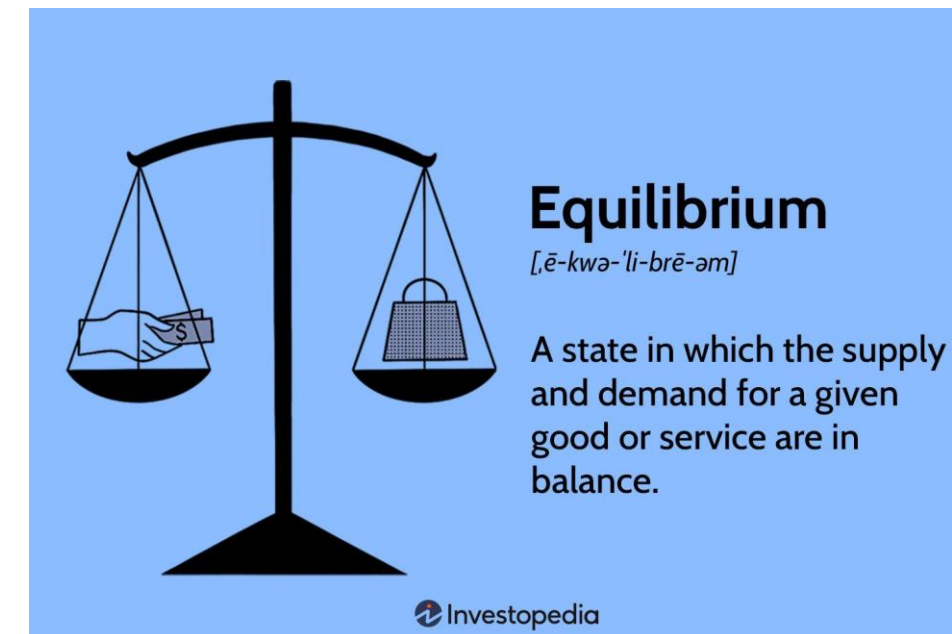
Vraag en aanbod: de basis van elke prijs

Beweging langs
de curve

≠

Verschuiving
van de curve

Sir James Steuart Denham
Inquiry into the Principles of
Political Economy, 1767

Mondiale drijfveren: de vraagzijde

- BBP-groei & demografie
- Monetair beleid: rente, €/ \$ & M
- Dierlijke eiwitten
- Biobrandstoffen
- Financialisering van grondstofmarkten

GROWING POPULATION, SHIFTING DIETS

Total demand for food will grow along with global population in the coming decades. Projections show rising incomes and changing preferences will likely lead to shifts in diets that will be reflected in demand for different types of foods.

FIGURE 1
GROWING DEMAND for NON-STAPLE FOODS
Demand for staple crops rises slightly faster than global population, increasing about 50% globally by 2050. As more people move out of extreme poverty and gain access to more diverse diets, however, **demand for meat, dairy, and eggs is expected to grow more than 60% and demand for fruits and vegetables will grow even more.**

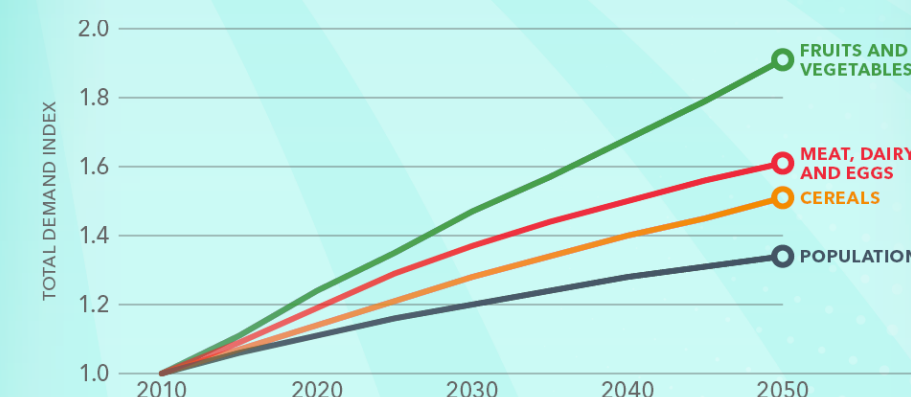
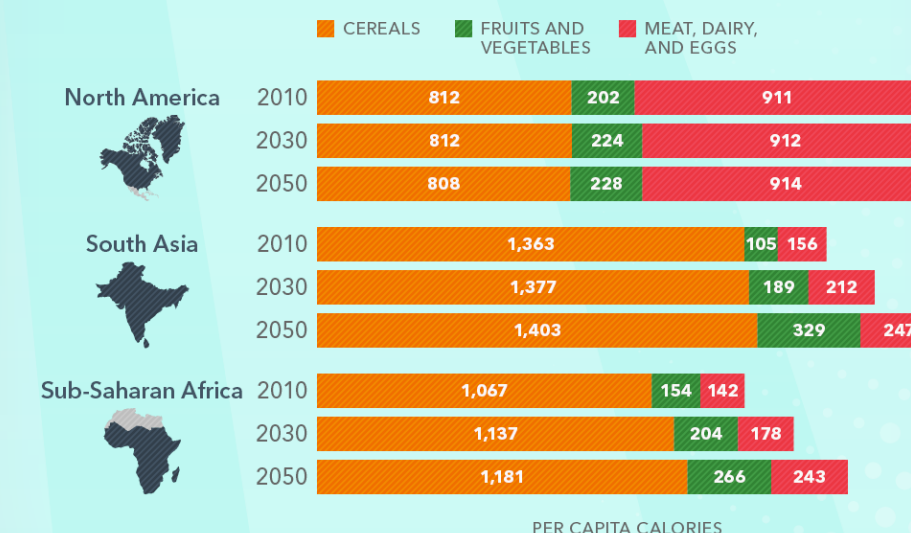

FIGURE 2
DEVELOPMENT SPURS CHANGING DIETS
The main driver in global shifts in food demand is economic development and the changing dietary preferences that come with it. While diets in high-income regions like North America will hardly change at all, **per capita demand for fruit and vegetables in South Asia is expected to more than triple by 2050 and demand for meat, dairy, and eggs in Africa south of the Sahara is expected to grow more than 70%.** Demand for cereals in all regions, however, is unlikely to change much.

Energie en voeding: de biobrandstoflink

Suiker → ethanol (Brazilië)

66%

van het suikerriet ging bij de start van het seizoen 2026/27 naar ethanol – de rest naar suiker

Plantaardige olie → biodiesel

± 1/5

van de wereldwijde plantaardige olie gaat naar biobrandstof (schatting)

**Duurdere olie en
diesel**

**Biobrandstof
wordt
aantrekkelijker**

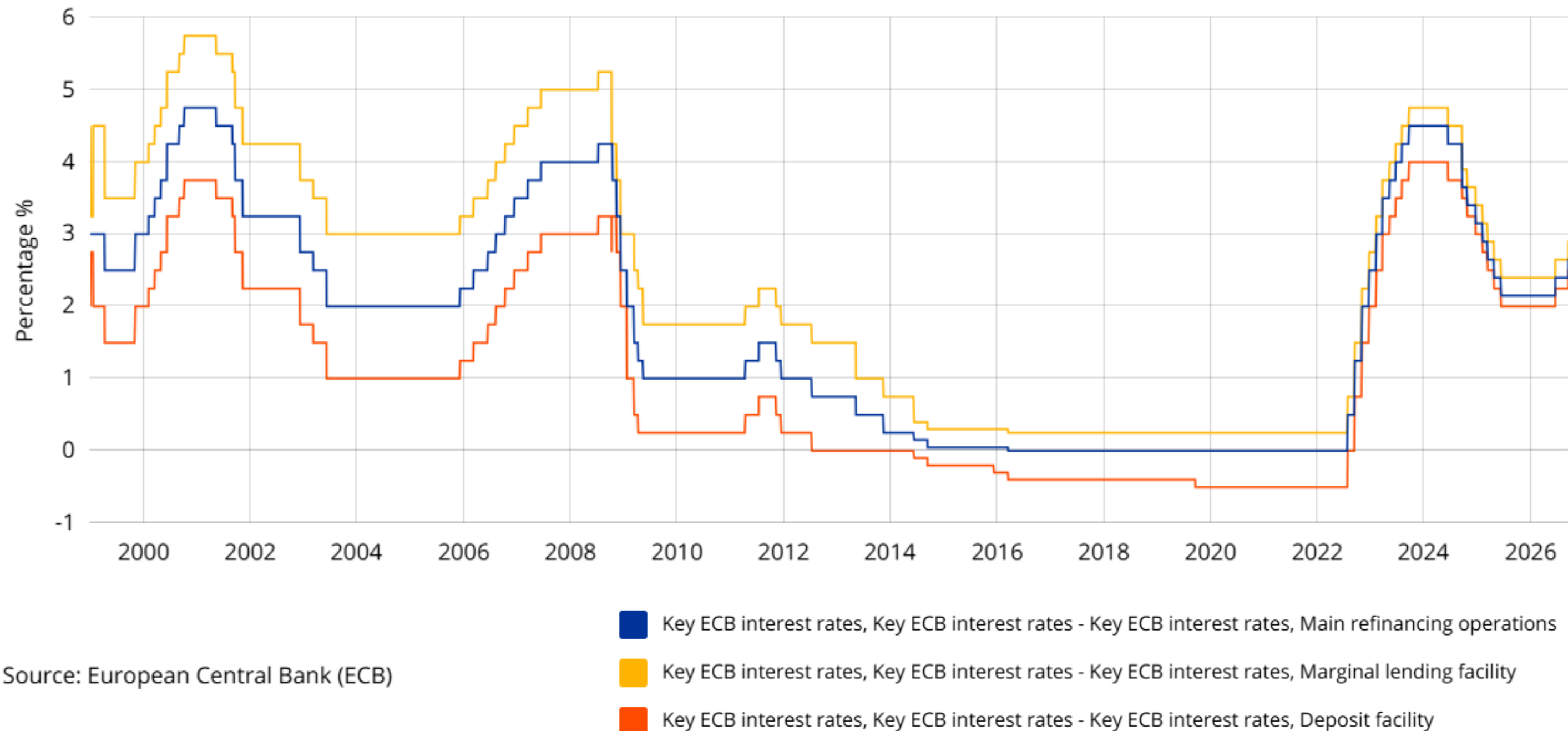
**Minder grondstof
voor voeding**

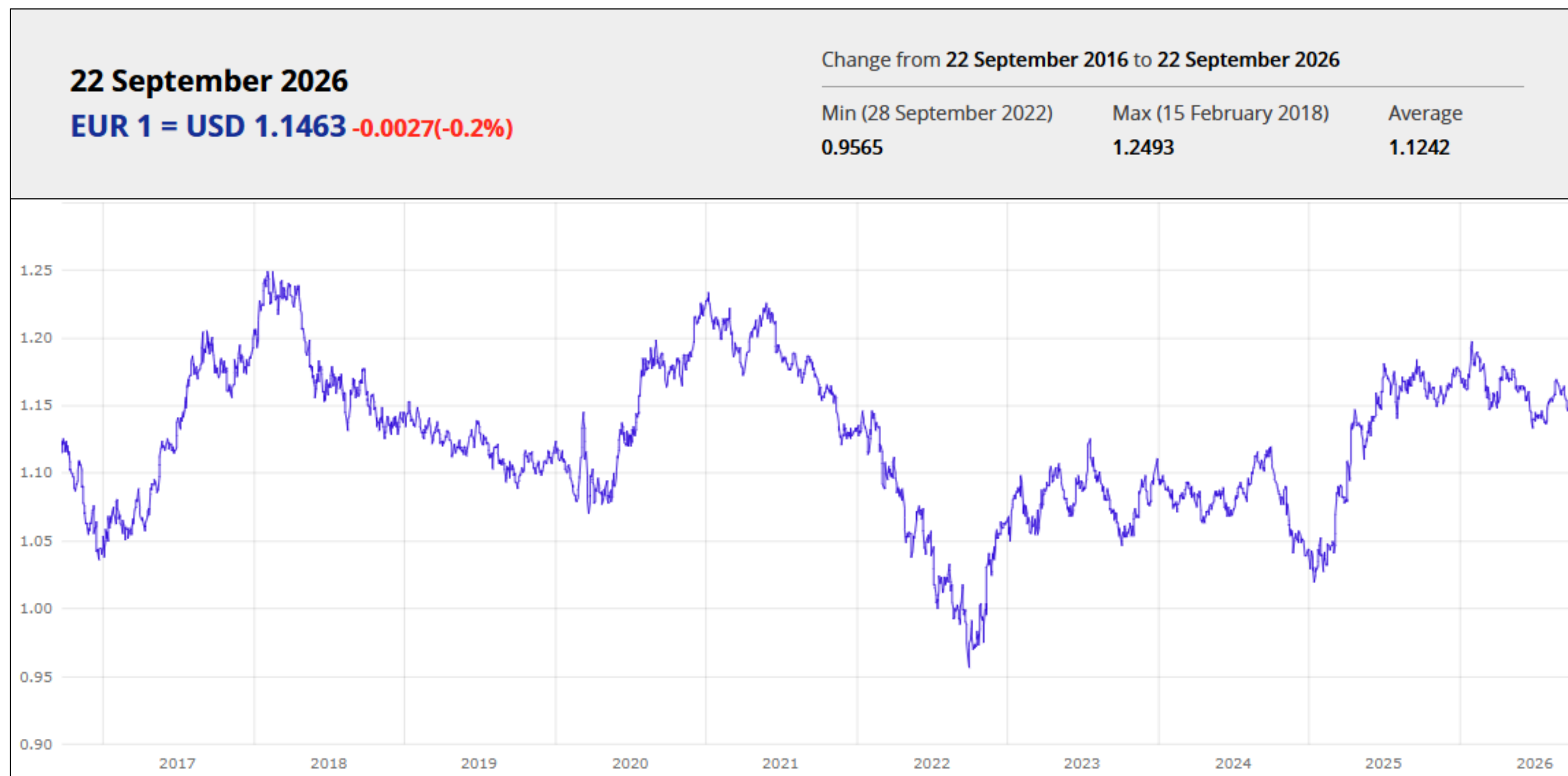
**Hogere voedsel-
prijzen**

Voorbeelden: palmolie (Indonesië, B40), sojaolie (VS, Brazilië), koolzaadolie (EU)

ECB verhoogt de rente: +25 bp in september 2026

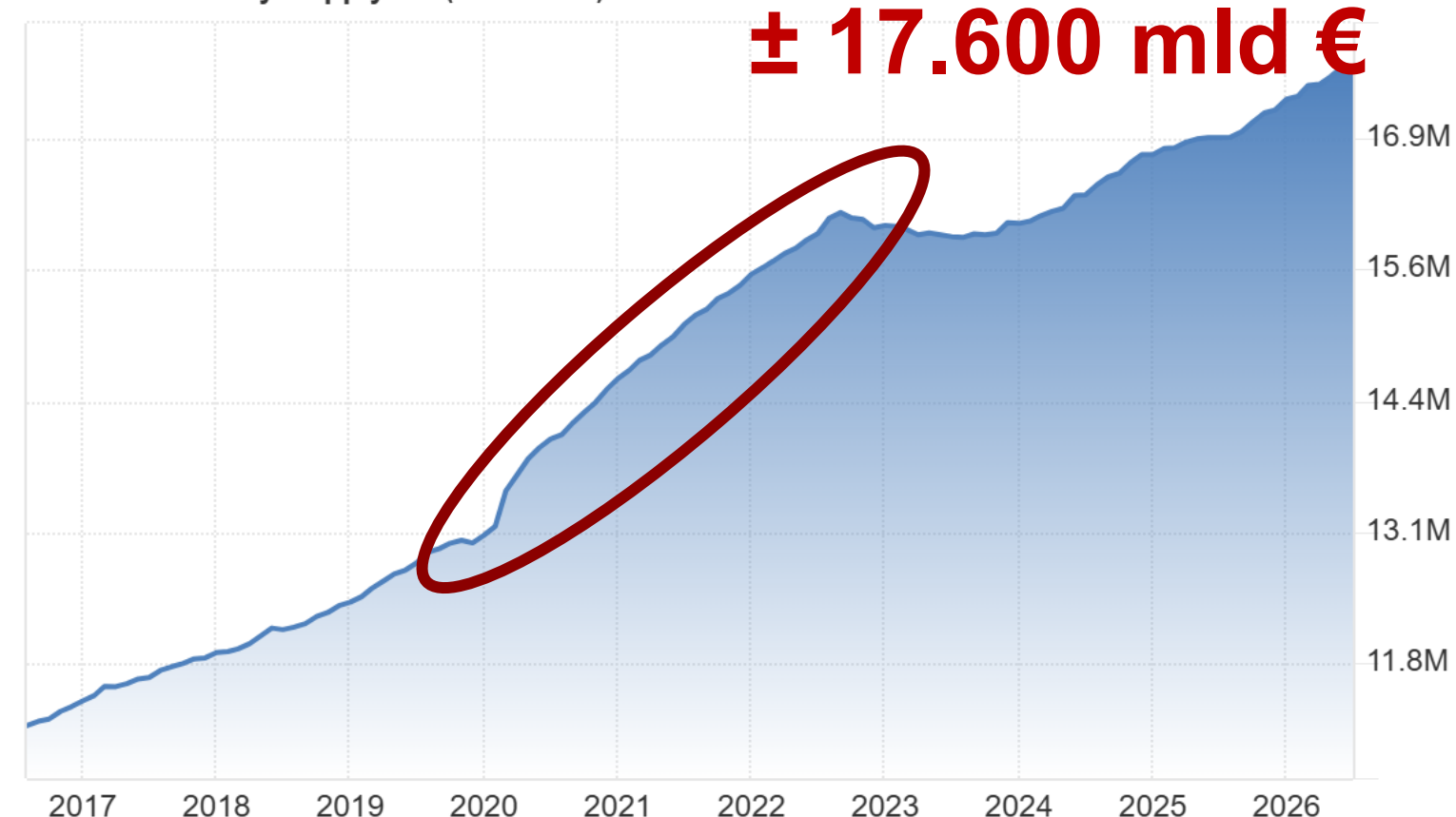

Wereldhandel in dollar: de wisselkoers telt mee

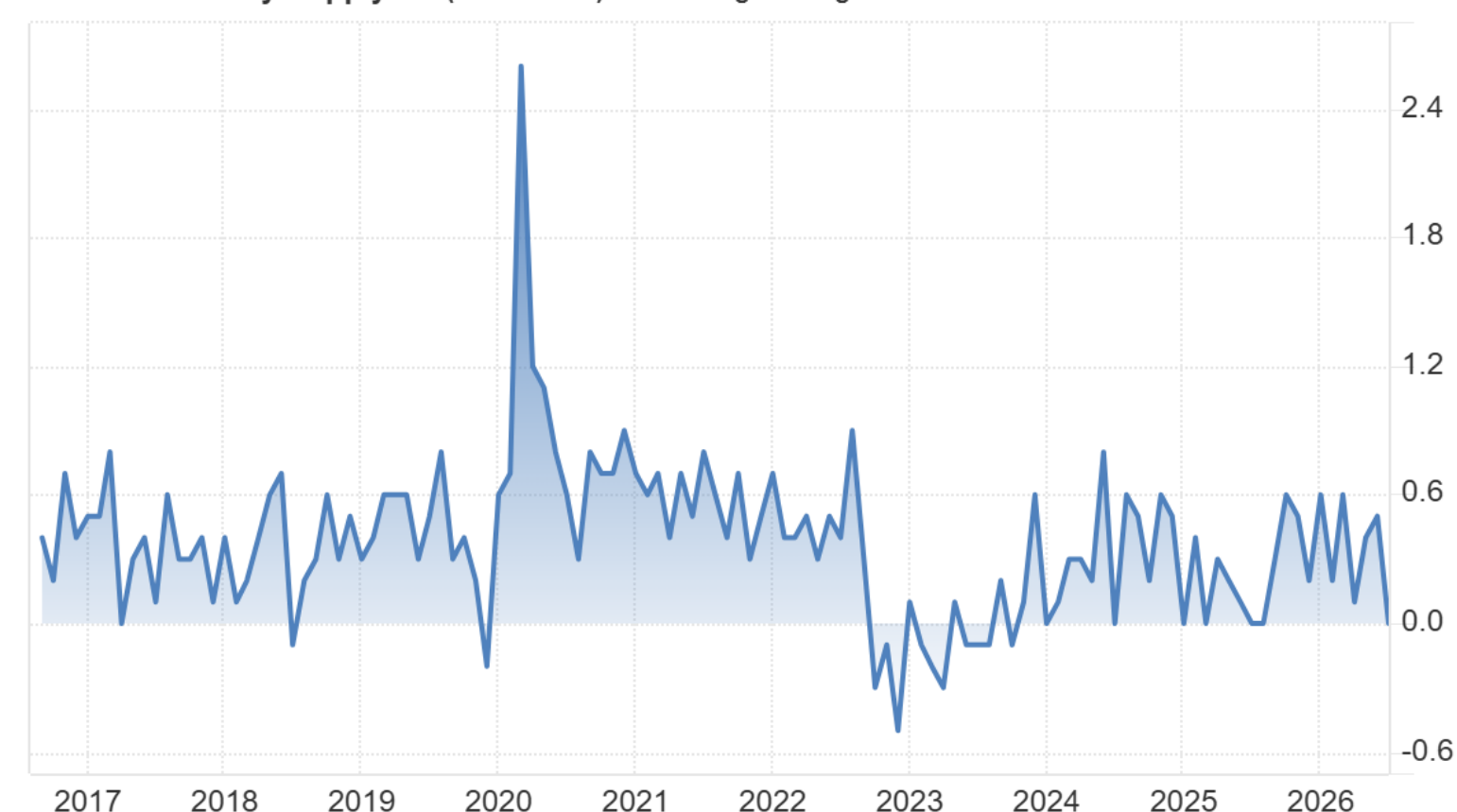
Geldhoeveelheid (M3) in de eurozone

Euro Area Money Supply M3 (EUR Million)

Source: tradingeconomics.com | European Central Bank

Euro Area Money Supply M3 (EUR Million) - Percentage Change From Previous Period

Source: tradingeconomics.com | European Central Bank

Groei M3 vandaag (± 3,5%) in lijn met inflatie + reële groei

Mondiale drijfveren: de aanbodzijde

- Geopolitiek
 - Energie
 - Logistiek/scheepvaart
- Klimaatverandering
- Afnemende voorraden
- Handelsbeperkingen

Productspecifieke oorzaken

- Afrikaanse varkenspest → varkensvlees
- Vogelgriep → pluimvee
- Swollen shoot, black pod → cacao
- Droogte / El Niño → koffie
- Droogte / Xylella → olijfolie
- ...
- Geografische concentratie

Cacao, koffie, olijfolie: drie verschillende verhalen

Cacao

± 60%

van het aanbod komt uit Ivoorkust & Ghana

Structureel kwetsbaar aanbod

- Oude bomen, swollen shoot-virus
- Vaste boerenprijzen → weinig investering
- Nieuwe bomen pas na enkele jaren productief

Koffie

± 50%

van het aanbod komt uit Brazilië & Vietnam

De markt corrigeert zichzelf

- Hoge prijzen → snel meer aanbod
- Brazilië 2026: 67,6 mln zakken (arabica +35%)
- Arabica en robusta deels uitwisselbaar

Olijfolie

± 70%

van de Spaanse productie komt uit Andalusië

Alles hangt aan de regen

- Droogte 2022-24 → recordprijzen
- Nu stabiel: ± 4,2–4,8 €/kg (extra vierge, Spanje)
- Oogst 2026/27 verwacht hoger

Kijk niet alleen naar de prijs, maar naar de structuur van het aanbod

3) EFFECTEN VOOR CONSUMENTEN, BEDRIJVEN & BELEID

Effecten voor consumenten

- Dalende prijzen op lange termijn: aandeel van brood in het inkomen → vandaag <1%. 5% in de jaren 1970, 50% in de jaren 1930.

Een groter aandeel van het inkomen → meer kwetsbaar

- Hoge-inkomenslanden → Beperkte impact
- Verwerkte voedingsmiddelen → vertraagde effecten
- Automatische loonindexering in België

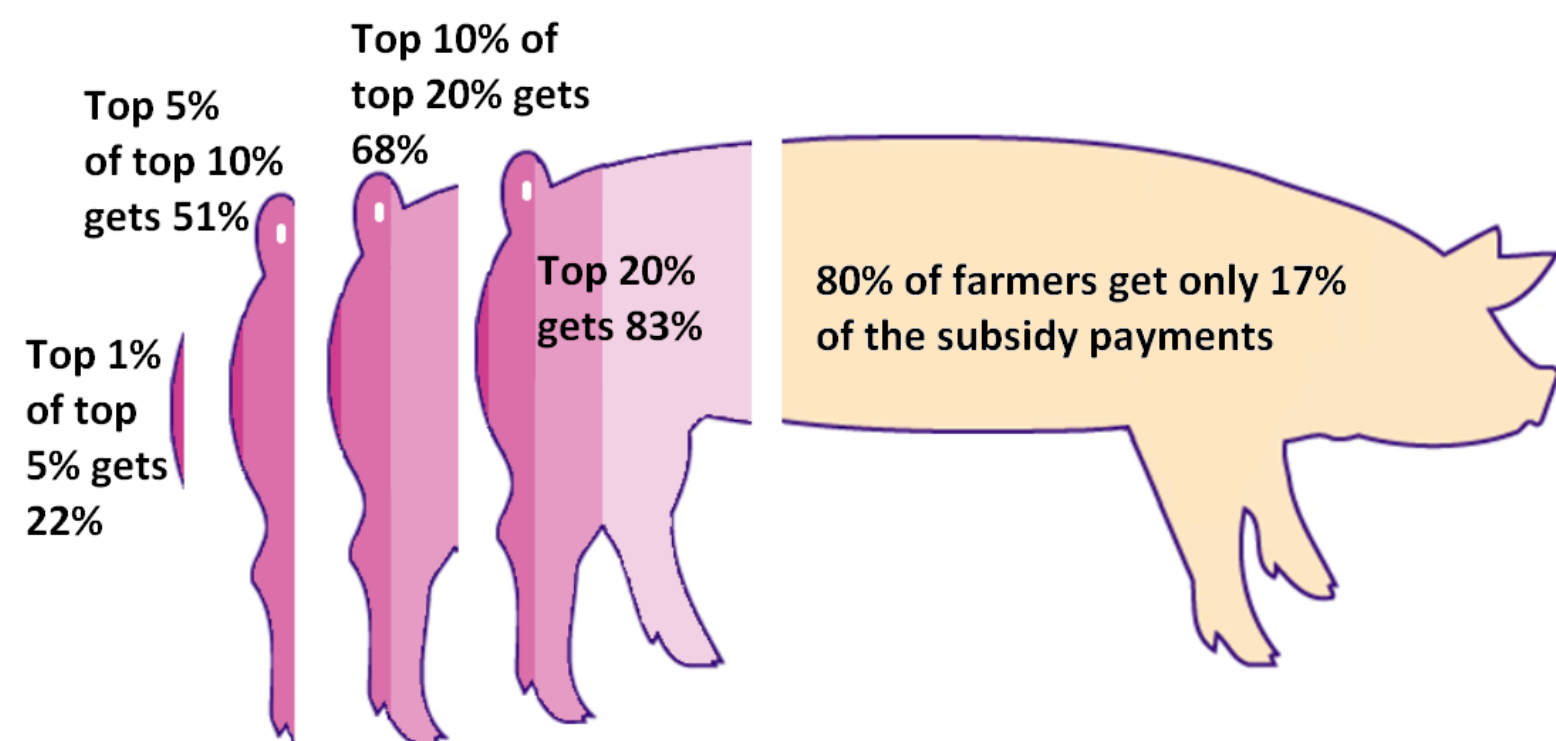
Effecten voor bedrijven

- **↑** volatiliteit => **↑** risico's => aangepast management?
- Grondstofprijs $\neq$ prijs ingrediënt:
 - Verwerking, arbeid, verpakking
 - Financieel (wisselkoersen) & voorraadkosten
 - Transport & logistiek
 - Regelgeving/compliance (bv. EUDR ->december '26)

Effecten voor beleid

- Core business? Civil servant!
- Gelijk speelveld?
- Fair Prices? ... unfair?
- Sociaal beleid $\neq$ economisch beleid

4) WAY FORWARD

Hoe omgaan met toenemende volatiliteit?

1

Spread leveranciers

Geografisch spreiden – niet enkel selecteren op prijs

2

Dek af waar mogelijk

Termijnmarkten (futures/opties) en vaste contracten

3

Herformuleer & substitueer

Alternatieve ingrediënten sneller testen, ook met AI

4

Betere forecasting

Voorraadbeheer en leveranciersinformatie (supplier intelligence)

Veerkracht kost geld – een gebrek aan veerkracht kost veel meer!

Dank voor de aandacht!

Xavier Gellynck

Professor

Department Agricultural Economics
Coupure Links 653
B-9000 GENT

E xavier.gellynck@ugent.be

M +32 478 22 10 32

www.ugent.be

Linkedin: www.linkedin.com/in/xavier-gellynck-55b8072b3

Publications: [UGent Biblio](#)

Division website: <https://agecon.ugent.be/home/research/agri-food-marketing/>

Find my [office A0.92](#)